

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916.

Första kammaren.

Nr 4.

Fredagen den 21 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *von Sydow* avlämnade:

dels Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse om utväljande av särskilda deputerade att med Konungen överlägga;

dels ock Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 2, angående arvode till regeringsrådet Anders Lindstedt såsom ordförande i en kommitté.

Föredrogs Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse om utväljande av särskilda deputerade att med Konungen överlägga.

Herr talmannen yttrade, att han efter överenskommelse med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde nästa måndag företaga val av sådana deputerade, som i skrivelsen avsåges.

Detta förslag antogs.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under dagen avlämnade nådiga proposition nr 2, angående arvode till regeringsrådet Anders Lindstedt såsom ordförande i en kommitté, blev denna proposition på begäran bordlagd.

Herrar *Cedererantz*, *Hallberg* och *Asplund* anmälde, att de inställt sig vid riksdagen, herr *Cedererantz* den 19 i denna månad samt herrar *Hallberg* och *Asplund* under gårdagen. Herr *Nyström* tillkännagav, att han nu infunnit sig i kammaren.

Justerades protokollet för den 15 i denna månad.

Företogs val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 146 valsedlar, som godkändes och efter parti-

teckning ordnades i tre särskilda grupper så, att en grupp bildades av 87 valsedlar med överskrift »nationella partiet», en andra grupp av 44 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet» och en tredje grupp av 15 valsedlar med överskrift »socialdemokratiska gruppen».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal ledamöter var nödigt, för varje grupp ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Clason,
- » 2 » Bellinder,
- » 3 » Ekman, Karl Johan,
- » 4 » von Geijer,
- » 5 » Kjellén,
- » 6 » von Mentzer,

vilka sex namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Hellberg,
- » 2 » Mannheimer,
- » 3 » Stadener,

vilka tre namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »socialdemokratiska gruppen» uppfördes

herr Olsson, Olof,
vilket enda namn förekom å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de olika valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till ledamöter i utskottet valda i följande ordning:

herr Clason	från »nationella partiet»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Bellinder	» »nationella partiet»,
» Ekman, Karl Johan,	» »
» Mannheimer	» »liberala samlingspartiet»,
» von Geijer	» »nationella partiet»,
» Kjellén	» »
» Olsson, Olof,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Stadener	» »liberala samlingspartiet»,
» von Mentzer	» »nationella partiet».

Företogs val av tolv ledamöter i statsutskottet. Därvid avlämnades 146 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning

ordnades i tre särskilda grupper så, att en grupp bildades av 87 valsedlar med överskrift »nationella partiet», en andra grupp av 46 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet» och en tredje grupp av 13 valsedlar med överskrift »socialdemokratiska gruppen».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal ledamöter var nödigt, för varje grupp ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Swartz,
- » 2 » Jonsson, Olof,
- » 3 » Strömberg,
- » 4 » Ericson, Hans,
- » 5 » Ekelund,
- » 6 » Nilsson, Johan,
- » 7 » Bergqvist,

vilka sju namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Kvarnzelius,
- » 2 » Lamm,
- » 3 » Ekman, Carl G.,
- » 4 » Pers,

vilka fyra namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »socialdemokratiska gruppen» uppfördes

herr Lindblad, A. C.,

vilket enda namn förekom å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de olika valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till ledamöter i utskottet valda i följande ordning:

herr Swartz	från »nationella partiet»,
» Kvarnzelius	» »liberala samlingspartiet»,
» Jonsson, Olof,	» »nationella partiet»,
» Strömberg	» » » »
» Lamm	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericson, Hans,	» »nationella partiet»,
» Ekelund	» » » »
» Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson, Johan,	» »nationella partiet»,
» Lindblad, A. C.,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bergqvist	» »nationella partiet»,
» Pers	» »liberala samlingspartiet»,

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 146 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades av 87 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 59 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal ledamöter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande af härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

nr 1 herr Hedenstierna.

» 2 » Trapp,

» 3 » Hallin.

» 4 Gustafsson.

» 5 friherre Langenskiöld.

vilka fem namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

nr 1 herr Neiglick.

» 2 » Ekman, Joh. E:son.

3 Wickman.

vilka tre namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till ledamöter i utskottet valda i följande ordning:

herr Hedenstierna

Neiglick

Trapp

Ekman, Joh. E:son,

Hallin

• Gustafsson

Wickman

friherre Langenskiöld

från »nationella partiet,

»liberala samlingspartiet»,

»nationella partiet»,

»liberala samlingspartiet,

» nationella partiet»,

» » »

liberala samlingspartiet,

nationala partiet,

Företogs val av åtta ledamöter i lagutskottet. Därvid avlämnades 143 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades av 84 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 59 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå beständes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal ledamöter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid

med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Trana,
- » 2 » Gezelius,
- » 3 » Larsson, K.,
- » 4 » Rogberg,
- » 5 greve Spens,

vilka fem namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Söderbergh.
- » 2 » Stårner,
- » 3 » Alexanderson,

vilka tre namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till ledamöter i utskottet valda i följande ordning:

herr Trana	från »nationella partiet»,
» Söderbergh	» »liberala samlingspartiet»,
» Gezelius	» »nationella partiet»,
» Stårner	» »liberala samlingspartiet»,
» Larsson, K.,	» »nationella partiet»,
» Rogberg	» » » »
» Alexanderson	» »liberala samlingspartiet»,
greve Spens	» »nationella partiet».

Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 143 valsedlar, som godkändes och efter partibeteckning ordnades i två särskilda grupper så, att en grupp bildades av 86 valsedlar med överskrift »nationella partiet» och en andra grupp av 57 valsedlar med överskrift »liberala samlingspartiet».

Härpå bestämdes till den utsträckning, som för utseende av föreskrivet antal ledamöter var nödigt, för vardera gruppen ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar, och blevo därvid med iakttagande av härför stadgade grunder namnen uppförda så, som här efteråt sägs.

För »nationella partiet» uppfördes såsom

- nr 1 herr Ericsson, Aaby,
- » 2 » Paulson,
- » 3 » Fahlén,
- » 4 » Lindblad, Ernst A.,
- » 5 greve Wachtmeister, Axel,

vilka fem namn i denna följd upptagits å gruppens alla valsedlar.

För »liberala samlingspartiet» uppfördes såsom

nr 1 herr Petersson, P. Alfred,

» 2 » Holmquist,

» 3 » Hellström,

vilka tre namn i denna följd förekommo å gruppens alla valsedlar.

Härefter vidtogs enligt givna bestämmelser fördelningen av platserna mellan de båda valsedelgrupperna, och befunnos därvid nedannämnda personer hava blivit till ledamöter i utskottet valda i följande ordning:

herr Ericsson, Aaby,	från »nationella partiet»,
» Petersson, P. Alfred,	» »liberala samlingspartiet»,
» Paulson	» »nationella partiet»,
» Fahlén	» » » » »
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindblad, Ernst A.,	» »nationella partiet»,
» Hellström	» »liberala samlingspartiet»,
greve Wachtmeister, Axel,	» »nationella partiet».

Avgåvos och bordlades följande motioner:

nr 4, av herr *Gullberg*, med förslag till ändrad lydelse av 1 § i lagen den 16 oktober 1914 om förbud i vissa fall mot värnplikts skiljande från tjänst eller arbete;

nr 5, av herr *Gullberg*, om ändring i instruktionen för riksdagens militieombudsman; och

nr 6, av herr *Montgomery*, om ändring i bevillningsförordningen rörande avdrag för inkomst av kapital eller arbete.

Herr talmannen tillkännagav, att han och de ledamöter, som fått i uppdrag att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning, ansett nödigt, att nu anställdes i kansliet tre förste notarier, tretton notarier med skyldighet att vara underkastade den förändring i tjänstgöring, som kunde föränledas därav, att sekreteraren ägde till sitt biträde vid förandet och uppsättandet av kammarens protokoll använda en av notarierna, vidare en förste kanslist, en registrator och sex kanslister samt såsom betjäning en förste vaktmästare och fjorton vaktmästare däribland en för utdelning av postförsändelser m. m. med skyldighet för betjäningen att, i den mån så erfordrades och ske kunde, tjänstgöra även på annat håll inom riksdagen, och hemställde herr talmannen, huruvida kammaren godkände, att nämnda personal tillsvidare anställdes hos kammaren.

Härtill svarades ja.

Därefter tillkännagavs, att i enlighet härmed antagits såsom *förste notarier*: kanslirådet C. F. Vout, revisorn i statskontoret

G. Aman-Nilsson och kamreraren i statskontoret A. Vide; *notarier*: amanuensen i lantförsvarsdepartementet friherre O. T. Hermelin, protokollssekreteraren C. A. T. Bergendahl, sekreteraren hos arméförvaltningen A. Göransson, kanslisekreteraren O. L. Rooth, revisorn i kammarrätten K. Norén, byrådirektören i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen G. C. A. Lindencrona, tjänstemannen i generalpoststyrelsen P. G. Widegren, e. o. tjänstemannen i statskontoret A. W. Fredén, e. o. hovrättsnotarien F. Thorvall, juris doktorn och fil. licentiaten C. G. Melander, assistenten vid telegrafverket E. O. Schalin, juris studeranden A. Lundman samt amanuensen i ecklesiastikdepartementet G. H. Berggren; *förste kanslist*: revisorn i domänstyrelsen H. J. Modigh; *registrator*: f. d. fortifikationskassören H. F. W. Geete; *kanslister*: revisorn i postsparbanken B. S. Henning, t. f. kanslisekreteraren I. Myrberg, ombudsmannen i telegrafstyrelsen F. W. Funch, amanuensen i riksarkivet E. M. Wærn, juris studeranden H. Eriksson samt vice häradshövdingen H. af Trolle; *förste vaktmästare*: W. Willberg; *vaktmästare*: J. E. Sjöberg, K. J. G. Carlsson, Carl O. Eriksson, G. R. Larsson, Chr. Jensen, C. G. Malmström, G. Tillman, J. E. Lundvall, G. Henrik Eriksson, N. I. Karlkvist, M. Jonas Eriksson, T. R. Palm, O. E. Lager och N. D. Andersson. Åt Jensen hade tillsvidare uppdragits att ombesörja utdelning av postförsändelser till kammarens ledamöter m. m.

På framställning av herr talmannen beslöts, att Kungl. Maj:ts den 18 i denna månad bordlagda proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov, skulle uppföras sist på föredragningslistan till nästa sammanträde.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 12,30 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.